

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A jó gyakorlat elnevezése: **Közösségi animátor képzés a Bodroghözben**

Az esetet lejegyezte: Bordás István

A jó gyakorlat kiválasztási szempontjai

A hátrányos helyzetű térségek, járáások kulturális alapfeladat ellátásának megszervezése sok nehézségbe ütközik. Az ellátás kötelezettjei, az önkormányzatok, komoly nehézségekkel küzdenek akkor, amikor a törvény által rájuk szabott kötelezettségnek meg kívánják felelni. Ezek többnyire olyan kis települések, ahol a lakosok létszáma sok esetben 1000 fő alatt van. A finanszírozási, az infrastrukturális problémák mellett a legsúlyosabb gond a humán erőforrás hiánya. Itt nem csupán arról van szó, hogy nem találnak megfelelő képzettségű szakembert a települések vezetői, hanem arról is, hogy az esetleges képzésre beiskolázható munkatársak megtalálása is gondot jelent. Nagyon kevés az érettségizett, helyben lakó. Abban az esetben, ha még is sikerül alkalmazniuk valakit, annak képzés szükséges. A tanfolyam lebonyolítása pedig specifikus felnőttképzési módszertant igényel.

A kiválasztott jó gyakorlat egy olyan képzési modellt mutat be, ahol mind módszertanilag, mind tartalmilag figyelemmel lehetünk a képzésben résztvevők speciális igényeire, illetve a kistelepülési feladatellátás sajátosságaira. Nevezetesen a következőkre:

- A képzendők előzetes tapasztalati sokrétűek, tartalmukban mind negatívan, mind pozitívan befolyásolhatják a tanulási folyamatot, pl.: alacsony általános műveltségi szint, nagy helyismeret stb..
- A települések igényei egyaránt kiterjednek a közművelődés, a könyvtári ellátás és a közösségfejlesztési folyamatok vezérlésére.
- A tevékenységek sokszor párosulnak szociokulturális ellátás igényével is.
- A munkavégzést, a képzés hivatalos befejezése után is, folyamatos támogatni szükséges. Ez a támogatás egyaránt jöhet a szakmai közösségtől és külső mentoroktól.

Szervezetek, személyek, amelyekhez köthető a jó gyakorlat

A programot a Cigány Városi Önkormányzat valósította meg egy európai uniós támogatás keretei között (Bodroghözi Információs Pontok TÁMOP-5.1.1-11/1/A-2012-0009). A képzési és mentori programot a sárospataki A Művelődés Háza és Könyvtára dolgozta ki és

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

valósította meg (Kistérségi közösségi animátor (FAT akkreditáció szám:PL-8742)). A program kidolgozói: Bordás István, Csatlósné Komáromi Katalin, Sajó Attila, Trembeczki Lászlóné.

A jó gyakorlat érdekeltjei

A jó gyakorlatként ajánlható képzési program a már említett EU-s projekt keretei között valósult meg. A programban 17 olyan önkormányzat vett részt, amely a Cigándi Járás területén működik. A képzésbe a településekről 17 fő érettségizett, a projektben foglalkoztatott munkatársat vontunk be. Többségük 30 év alatti fiatal, csupán két fő volt, aki 30 éves elmúlt a program idején.

A jó gyakorlat célja és tevékenységei

A képzés legfőbb célja az volt, hogy a munkatársak olyan gyakorlatban is hasznosítható ismeretekre tegyen szert, amelyet a települési kulturális ellátás napi gyakorlatában közvetlenül is tudnak hasznosítani.

Fontos cél volt továbbá, hogy a hátrányos helyzetű települések kultúra területén történő együttműködési hálóját kialakítsuk azáltal, hogy a feladatot végző munkatársak a képzés során folyamatos együttműködésre voltak „kényszerítve”.

A program során a munkatársaknak összetett követelménycsoportot kellett teljesíteni. A legfontosabb és a napi munkavégzés szempontjából elengedhetetlen a 250 órás akkreditált szakmai képzés. A képzési program kidolgozása szintén a projekt feladatai közé tartozott. A kidolgozott program több szempontnak is meg kellett feleljen:

- Szigorúan és elsősorban gyakorlat orientáltak kell lennie.
- A tevékenységek folyamatos végzése érdekében az egyes képzési modulok által nyújtott ismeretek azonnal meg kell, hogy jelenjenek a résztvevők tudásbázisában.
- Az eltérő előismeretek és képzettség okán kellően sokrétűen oktathatóknak kell lennie.
- Időtartamában illeszkednie kell a projekt gyakorlati végrehajtásának ütemezéséhez.

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

- A képzési programban szereplő feladatvégrehajtások támogassák a tényleges munkavégzést.
- A felnőttképzés módszertanában fontos szerepet kell, hogy kapjon az együttműködésen alapuló feladatmegoldás.

Az elkészült képzési program – amely reményeink szerint megfelel az előbbi kritériumoknak – az alábbi struktúrában került akkreditációra.

	elmélet	gyakorlat	összesen
A települési művelődési feladatellátás alapelemei	20	10	30
Idegenforgalmi alapismeretek	15	10	25
Programszervezés és menedzsment	15	20	35
Projekt-tervezés és lebonyolítás, pályázat írás	15	15	30
Közösségfejlesztés	15	20	35
A könyvtári szolgáltatások alaptevékenységei	15	20	35
A települési kommunikáció és marketing alapjai	15	15	30
Média a kis településeken	15	15	30

A képzés tényleges megvalósítása során a legelső feladat az alapvető fogalmi és tevékenységi formák megismertetése és belső tartalmuk tisztázása volt. Az intenzív munka eredményeképpen hamar sort tudtunk keríteni azokra a gyakorlati feladatmegoldásokra, amelyek a településen végzendő ténylegesen megvalósuló közösségi művelődési és szolgáltatási tevékenységekhez kötődtek. Kialakult az a rendszer, amelyben az egyes modulokban szereplő tudástartalmak gyakorlása, ellenőrzése, megvalósuló eseményhez kötődtek. Például: feladatként egy valóságos település rendezvény-forgatókönyvét kellett elkészíteni, vagy egy valóságos és beadandó pályázat egyes elemeit kellett összeállítani.

A képzés gyakorlat-orientáltságának másik legfontosabb biztosítója volt, hogy a képző tanárok maguk is részt vettek a települési munkafolyamatok szervezésében. Például: a könyvtári modult oktató kolléga rendszeres személyes segítséget nyújtott a könyvtárak megfelelő rendjének kialakításában.

A képzés szervezésének legfontosabb sajátossága az, hogy a képzési program elején a képzési idő heti 3 napot vett igénybe, a program előrehaladtával ez egy napra csökkent. Így a települési munka kezdetben rövidebb idejű és a képzéshez közvetlenül kapcsolódó

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

tevékenység volt. A későbbiek során már a több időt töltötték a települési munkával a résztvevők. Az egyes modulokhoz a képzés végére teljesítendő, hosszabb folyamatokat feltételező feladatot kaptak a résztvevők. Például: a településeken található, a megyei Könyvtári Szolgáltató Rendszerben működő könyvtárak rendezése, vagy egy-egy hosszabb előkészítést igénylő művelődési folyamat megszervezése.

A képzési program szóbeli és írásbeli vizsgával zárult.

Fontos szempontként kell még megemlíteni, hogy a képzéshez nem szorosan kapcsolódóan működött a projekt keretei között egy ún. mentori rendszer, amely egyéni és csoportos nyomon követést és segítséget jelentett a munkatársaknak. A mentori alkalmak esetén gyakori volt az olyan probléma felvetés, melyek közös megoldáshoz és közös tanulási folyamathoz vezetett. A mentori program a képzés lezárása után is működött és jelentős nem formális tanulási platformként szolgált a projekt során.

A jó gyakorlat által érintett területek

A jó gyakorlatként választott képzési program egyszerre érintette a települési kulturális alapellátás könyvtári, közművelődési és közösségfejlesztési elemeit. Ugyanakkor kiterjedt több olyan területre is, amelyek csak érintőlegesen tartoznak a kultúra körébe, mint pl. a helyi médiák működtetése.

A lebonyolítás eredményeképpen a települések a közművelődési közösségi élet fejlesztésére képes munkatársakhoz jutottak. Mindemellett megvalósult az egymástól való tanulás lehetősége is. Különösen a képzést kiegészítő mentori alkalmak során.

Mindezen túl fontos nem szakmai területként alakult ki a települések közötti együttműködés a feladatellátásban. A kulturális tevékenységek koordinációja hatékonyabb erőforráskihasználást eredményezett. Ilyen volt pl. közös nyári tábor szervezése a gyerekeknek, vagy a technikai eszközök közös használatának megszervezése.

A jó gyakorlat területi hatóköre

A képzés és munkaszervezési gyakorlat hatóköre elsősorban járási szintű lehet. Nyilván ez függ a települések számától is. Így a nagyon aprófalvas járások esetében ennek megszervezése kisebb területre terjedhet ki. Kis település számmal rendelkező járások esetében több járás is összevonható. A kezelhető település szám 10 és 15 között lehetséges.

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBE

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy ez a módszertan elsősorban a hátrányos helyzetű településcsoportok esetében tekinthető modell értékűnek.

A jó gyakorlathoz szükséges feltételek

A jó gyakorlat alapvető feltétele az, hogy azon járásokban, ahol a települési kulturális alapfeladat ellátás személyi feltételeinek megteremtése gondot jelent, az önkormányzatok hajlandók legyenek együttműködni e probléma megoldásában.

Fontos feltétel egy olyan képző szervezet bevonása, amely megfelelő képzettségű és gyakorlati tapasztalattal rendelkező oktató gárdát tud „csatasorba” állítani annak érdekében, hogy képzés kellően gyakorlatorientált legyen.

A jó gyakorlat eredményei

A jó gyakorlat legfontosabb eredménye, hogy a bevont települések nagy részén kialakultak a közművelődés és a közösségek csirái. A képzés során végrehajtott feladatok jó alapot jelentettek a résztvevőknek arra, hogy a munkájukat hatékonyan tovább folytassák. Sok esetben nem csupán a tevékenységeknek, hanem a közösségi színtereknek is lett gazdájuk. Biztosítani lehetett a közösségi helyiségek nyitva tartását, rendszeres közösségi alkalmakkal való ellátását.

Módszertani eredmény, hogy egy olyan képzési módszertan alakult ki, amelyben az elméleti és gyakorlati képzés a helyi igényeknek megfelelően rugalmasan volt szervezhető. Mindemellett a képzést jól kiegészítette egy mentori rendszer, amely nem formális eszközökkel támogatta a képzés eredményességét.

További eredmény, hogy a helyi tevékenységek képzésbe történő bevonásával folyamatosan biztosítható volt a résztvevők motiváltsága. A képzés és a mentori rendszer nyújtotta támogatás jó esélyt adott a helyi tevékenységek sikerességére.

A jó gyakorlat fenntarthatósága

A gyakorlat eredményeinek fenntarthatósága nagyrészt az önkormányzatok együttműködésén múlik. Erre részbeni forrásként rendelkezésre áll a megemelt állami közművelődési normatív támogatás. Ugyanakkor világos, hogy plusz forrás bevonása nélkül

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

hosszútávon a hálózat nem működtethető. Ez részben lehet az önkormányzat saját része, vagy pályázati támogatások.

A tényleges képzés modell, mint jó gyakorlat alapvetően csak a feladatellátók és a képzési forrásokkal rendelkező szervezetek együttműködésén múlik.

A jó gyakorlat adaptálhatósága

A modell, amelyben a képzés folyamatában a kezdetektől fogva gyakorlati feladatmegoldások vannak beépítve és mely egy folyamatos mentorálást is tartalmaz, az OKJ-s képzési tematikák oktatása során is alkalmazható (Közművelődési szakember II. OKJ: 52 345 02 0000 00 00).

Amennyiben a CXL. tv. kötelezéseinek meg kívánunk felelni az önkormányzatok, legalább középfokú végzettségű közművelődési szakembert kell alkalmazniuk. A hátrányos helyzetű térségek ilyen irányú gondjaira részben megoldást jelenthet ez a típusú képzésszervezés. Különösen, ha a képzési program mellett a mentori hálózat működtetésre is találnak finanszírozást az önkormányzatok.

